

Petra Jorissen: 'Erg hè!' Uit het leven van een rolmodel. Een revalidatieroman
Uitgeverij de Graaff, Utrecht 2020 ISBN 9789493127043
(Revalidatie/ Lichamelijke Handicaps/ Medepatiënten/ Hulpverleningsrelatie/
ED/AG) <https://www.uitgeverijdegraaff.nl/boeken-van-uitgeverij-de-graaff/mens-maatschappij/erg-he?highlight=WyJwZXRYYSJd>

Soort boek/ziekte stijl:

Faction, een boek over mensen die revalideren in een revalidatiecentrum. Petra Jorissen beschrijft wat hoofdpersoon Julia op latere leeftijd ziet en ervaart als ze als in een revalidatiecentrum wordt opgenomen. Ze blikt daarbij ook terug op een aantal ervaringen die zijzelf heeft gehad als kind in revalidatiecentra en andere instellingen. Gedurende haar eigen opname in het revalidatiecentrum hield Petra Jorissen een dagboek bij dat ze verwerkte tot deze roman. Het werd fictie, faction gebaseerd op eigen ervaringen:

'Erg hè! – Rolstoelvrouw Julia hoort die verzuchting al zolang ze leeft. Achter haar rug om natuurlijk. Ze verblijft maanden in een revalidatiecentrum tussen 'verse dwarslaesie', ofwel mensen met een beschadigd ruggenmerg. Saai is het nooit, dat samenleven met 'erg in soorten en maten'. Alleen al de verschillen in leeftijd, kleur en achtergrond maken van de afdeling waar ze is opgenomen een mini-samenleving. Nog net ietsje gekker ook. Een waarin het niet altijd gemakkelijk toeven is. Maar altijd is er leven achter de handicap. Voor de een is zo'n centrum een smeerkuil ter reparatie van kapotte onderdelen, voor de ander een wellnesscenter, gericht op de totale mens. Is het wel zo erg, rijden in plaats van lopen? Zit de grootste handicap werkelijk in een gebroken rug?' (Bron: uitgeverij de Graaff)

Over de schrijfster:

Petra Jorissen is een rolstoelmens, was docent Nederlands, trainer en beleidsmedewerker bij gehandicaptenorganisaties. De afgelopen twintig jaar schreef ze als rollende publicist vooral over gezondheidszorg en psychiatrie. Daarnaast schreef ze meerdere boeken onder andere over gehandicapte kunstenaars en over hoe Afrikanen met lichamelijke beperkingen in diverse Afrikaanse landen leven. Zie ook: <https://troostoverleven.nl/tag/mari-sanders/> Vlog 103 en www.uitgeverijdegraaff.nl.

Wat viel op:

De ervaringen die Petra Jorissen heeft als rolstoelmens zijn te merken aan haar beschrijvingen in dit boek. Julia, haar alter ego, wordt als veteraan nog een keer in het revalidatiecentrum opgenomen. Bij Julia komen dan herinneringen aan opnames uit het verleden komen terug. Ook schoolherinneringen aan de mytylschool en middelbare school. Daar werd Julia gezegd dat 'haar soort mensen altijd minder zouden blijven'.

Het boek geeft niet alleen een goed beeld van hoe het is om als veteraan opnieuw in het revalidatiecentrum te worden opgenomen, vele mederevalidanten worden ook geschetst en ook hoe de omgeving is en functioneert. Het maakt het beeld van het leven in een revalidatiecentrum compleet.

Citaten:

Pag.7: 'Bij oudere mensen met een dwarslaesie dienen zich nu eenmaal allerlei klachten aan', vervolgt Sebastiaan geduldig.... Ik sta op instorten. Afnemende functies, ik wil het allemaal niet weten. Ondertussen struin ik wel regelmatig paniekerig het internet af op zoek naar de ouder wordende dwarslaesiemens, een

nieuw onderzoeksgebied, aangezien 'we' tegenwoordig redelijk oud kunnen worden. Idiot die ik ben.'

Pag.10: 'Thuis bestormen nieuwe beelden me. Angstaanjagende beelden van mensen in bed, nachtenlang wakend, ... Het zijn geen beelden uit het niets, herinneringen zijn het. Aan de talloze keren dat ik in een ziekenhuis lag, aan de oefentherapie sessies in een Brabants revalidatiecentrum, lang geleden. Die beelden heb ik dus ergens bewaard, verstopt. Kennelijk niet voorgoed.

'Ik ga gewoon niet, ik doe het niet', zeg ik 's avonds ferm ter geruststelling in de spiegel.'

Pag.22: 'De sfeer lijkt die van een ziekenhuis. Er ligt degelijk linoleum op de vloer, de afdeling bestaat uit lange gangen met aan weerszijden deuren van een onbestemde kleur en achter die deuren zijn de slaapzaaltjes en kleinere kamers met ziekenhuisbedden plus de obligate ziekenhuisnachtskastjes. Ook dragende revalidatiearts en ander personeel een wit uniform en liggen de mensen die opgenomen zijn regelmatig uitgeput in bed. De hier 'opgenomen mens' is geen patiënt, maar revalidant. Het mag dan geen ziekenhuis zijn, een medische setting is het beslist, een waarin artsen, verpleegkundigen, fysio- en ergotherapeuten de dienst uitmaken. Er zijn veel regels. Voor opstaan, eten, uitgaan en weer binnen zijn (niet te laat en altijd melden!). En ook veel ongeschreven regels en schema's waar de revalidant zich aan moet houden..... Revalidanten zijn mensen bij wie iets gerepareerd moet worden. Voor een succesvolle revalidatie voegt de revalidant zich het beste naar wat van hem verwacht wordt: luisteren naar de behandelende experts die vertellen wat ie moet doen om 'straks' opgelapt, liefst zo compleet mogelijk, terug te keren naar het oude bestaan. Dat overigens zelden nog wordt zoals het was.'

Pag.26: 'Mijn dag eindigt zoals hij begon: ik luister naar wat er zich achter mijn bedgordijnen afspeelt.'

Pag.51: "Zulke kinderen zijn toch minder", had de rector gezegd. Toen ze me aan kwam melden, aldus moeder. 'Denkt u er vooral nog eens heel goed over na.'.... Alleen, deze keer waren 'zulke kinderen' altijd minder. 'Maar ja, we hebben een lift, we zijn een openbare school, ik mag haar niet weigeren.'

Pag.94: "Jij bent een soortgehandicapte veteraan, alles is al eens voorbijgekomen. Jij schrikt nergens meer van. Toch?"

Inzien:

<https://www.uitgeverijdegraaff.nl/pdf/Inkijkexemplaar%20Erg%20he%CC%80.pdf>

Extra:

<https://www.salto.nl/programma/radio-signaal/8qerB5LwHKwqCoE4m6qwI>
vanaf de 6^e minuut.

<https://tijdschriftdeviant.nl/columns/158-medelijders-maken-je-klein>

<https://troostoverleven.nl/tag/mari-sanders/> Vlog 103.